

SOCIAL- OCH MILJÖUTSKOTTETS BETÄN- KANDE

Uppgörande av ett energiprogram med inriktning på övergång till
miljöanpassad energiförsörjning

Inrättande av en miljö- och energienhet vid landskapsförvaltningen

1996-97

nr 10

1995-96

HM nr 19 och 22

SAMMANFATTNING

Motionerna

I ltl Leo Sjöstrands m.fl. hemställningsmotion (nr 19/1995-96) föreslås att lagtinget hemställer om ett särskilt energiprogram som anvisar möjligheter till och stöd för övergång till miljöanpassad energiförsörjning och att en ändamålsenlig information arrangeras t.ex. genom ett energicentrum.

I ltl Olof Erlands m.fl. hemställningsmotion (nr 22/1995-96) föreslås att lagtinget hemställer hos landskapsstyrelsen om att inrätta en miljö- och energienhet.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att motionerna förkastas eftersom landskapsstyrelsen redan har vidtagit åtgärder för att uppnå de syften som motionerna avser.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Information om miljö- och energifrågor

Utskottet konstaterar att det i landskapet finns både kunskap och erfarenhet av miljöanpassad energianvändning. Ålands teknologiecentrum har bl.a. framgångsrikt arbetat med vindkraft på Åland. Vid Ålands kraftverk Ab informeras på förfrågan om effektiv och sparsam energianvändning. Kraftverkets kunder kan också få sina anläggningar och byggnader "energibesiktade". Även vid Ålands Natur och Miljös Agenda 21-kontor samlas fortlöpande in kunskap om miljöanpassad energianvändning och alternativa energikällor som bl.a. förmedlas till intresserade personer.

Utskottet har erfarit att det finns ett ökande behov av objektiv information om energi- och miljöfrågor. De privata hushållen är bl.a. intresserade av information om energibesparande åtgärder. Det bästa tillfället att påverka hushållens energianvändning är rådgivning vid val av uppvärmningssystem i samband med egnahemsbygge eller renovering av bostad. Egnahemsägaren frågar då ofta efter information om alternativa

uppvärmningssystem och är i allmänhet mottaglig för informationen eftersom ett gott val påverkar dennes framtida uppvärmningskostnader. Ålands teknologiceentrum och Agenda 21-kontoret informerar, var och en inom sitt verksamhetsområde, både privatpersoner och företag om energi- och miljöfrågor. Information ges vid förfrågningar och vid olika seminarier.

Landskapsstyrelsens meddelande till lagtinget innehållande energisparplan för landskapet Åland 1997

Landskapsstyrelsen avlämnade ett meddelande till lagtinget den 20 mars 1997 innehållande en energisparplan för landskapet Åland med övergripande beslut om energibesparing (M 2/1996-97). Enligt meddelandet vill landskapsstyrelsen öka de alternativa energikällornas andel i energiförsörjningen genom information, rådgivning, stöd för energiinvesteringar, normer och reglering. Landskapsstyrelsen kommer att ta initiativ till en utredning om lämpliga åtgärder för att genomföra detta. Därefter skall en strategi för att öka de alternativa energiformernas andel utarbetas. För vindkraftens del är landskapsstyrelsens målsättning att 10 procent av elanskaffningen skall komma från vindkraftverk år 2006.

Inom förvaltningen kommer en energisamordningsgrupp att utses för att samordna resurserna på energiområdet. I meddelandet sägs vidare att stöd till näringslivet som upprätthåller oändamålsenlig energiförbrukning bör gallras bort medan stöd för bostadsreparationer skall utvecklas så att energibesparing betonas mer. Sysselsättningsmedel och andra sysselsättningsåtgärder skall styras så att energibesparing främjas. Landskapsstyrelsen skall också medverka till att kollektivtrafiken utvecklas. Dessutom vill landskapsstyrelsen att det skall vara obligatoriskt att utreda energikonsekvenserna av betydande planeringsbeslut och större byggprojektsbeslut.

Sammanfattningsvis konstaterar utskottet att den antagna energisparplanens målsättningar sammanfaller med de syften som motionerna avser, varför utskottet föreslår att motionerna förkastas.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 3 respektive den 10 april 1996 inbegärt social- och miljöutskottets yttrande över motionerna. Utskottet har enligt 23 § 2 mom. arbetsordningen handlagt motionerna i ett sammanhang och avger ett gemensamt betänkande om dem.

Utskottet har i ärendet hört landskapsstyrelseledamoten Gun Carlson, elinspektören Jan Kahlroth, verkställande direktören Henning Lindström vid Ålands kraftverk Ab, Agenda 21-samordnaren Gunda Åbonde-Wickström samt projektledaren Robert von Pfaler vid Ålands teknologiceentrum.

Ordföranden Erland har lämnat reservation till betänkandet.

I ärendets avgörande behandling deltog ordföranden Erland, vice ordföranden Harry Eriksson samt ledamöterna Beijar, Mattsson och Pehrsson.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget förkastar hemställningsmotion nr 19/1995-96 och

att Lagtinget förkastar hemställningsmotion nr 22/1995-96.

Mariehamn den 10 september 1997

Ordförande

Olof Erland

Sekreterare

Marine Holm-Johansson

RESERVATION

Jag reserverar mig mot social- och miljöutskottets betänkande över hemställningsmotionerna nr 19 och nr 22 1996-97 med följande motivering.

Landskapsstyrelsen har ännu inte vidtagit några åtgärder av betydelse för att samordna olika åtgärder för praktiska råd om energi, kompostering, källsortering, avloppssystem miljövänlig konsumtion etc. Rådgivning om övergång till miljöanpassad energi och annan ändamålsenlig miljöinformation bör bygga på den erfarenhet och kompetens som finns hos Agenda 21, Ålands teknolog centrum och andra institutioner.

Den enhet som skall svara för rådgivningen bör dessutom vara fristående från landskapsstyrelsens centralförvaltning, vars uppgift i första hand är myndighetsutövning. Ålands teknolog centrum har kompetens och en utvecklad organisation för att också utgöra en miljö- och energienhet.

Jag anser därför att motionen borde godkännas.

Mariehamn den 17 november 1997

Olof Erland